

Fylkesmannen i Oppland

Nasjonalt kadaverhundseminar

12. og 13. februar 2018

Scandic Hell hotel, Værnes

FKT-midler brukt til kadaverhund – muligheter og utfordringer

Litt om hvordan vi gjør det i Oppland

Sidsel Røhnebæk
Seniorrådgiver FMOP

Tosidig målsetting:

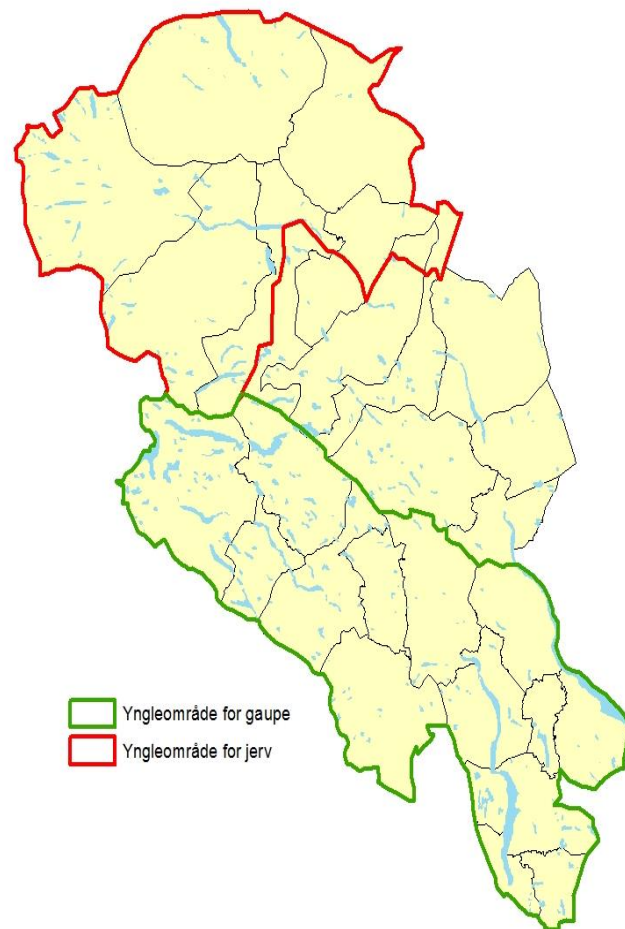
1. Stortinget i 2004 bestandsmål
for Oppland:

5 årlige ynglinger gaupe

4 årlige ynglinger jerv.

2. Full utnyttelse av
utmarksressursene i hele fylket.

Foropptaket i Oppland på utmark =
kr 150 millioner. (3,50kr/f.e og 100
beitedager – fornybar ressurs –
fotosyntesen!)

Fylkesmannen i Oppland

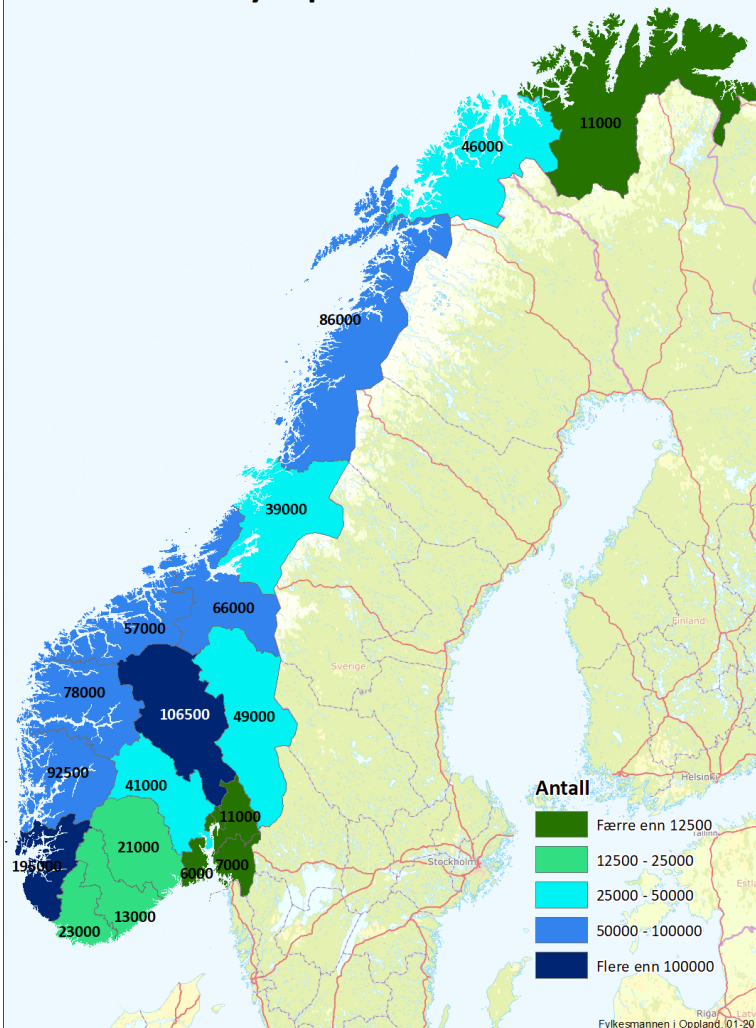
Litt fakta om beitenæringa i Oppland

- 250 000 søyer og lam på utmarksbeite
- 1300 saueprodusenter
- 90 % medlem av et beitelag/fellesbeite
- 26 kommuner/20 landbrukskontor – samtlige landbrukskontor samarbeider godt med beitenæringa og beitenæringas utfordringer
- 88 beitelag – 60 lag sau og storfe, 20 lag sau og 8 lag storfe.
- Mange beitelag har underområder – alt 130 beiteområder i Oppland – med statistikk for antall dyr sluppet og tapt og tapsprosjenter – viktig kunnskap for overvåking og beredskap

Beitelag er svært viktige organisasjonsenheter – er i seg sjøl et «forebyggende tiltak» – mye samarbeid og lokal kunnskap

Beitelagsleder – en viktig nøkkelperson

Vinterfora søyer pr. 1. mai 2017

OBB-statistikk – tap i beitelaga 2017

Mål: Alle beitelag skal være grønne!

Erfaring: Hvert år en blanding av «gjengangerområder» og «overraskelser»

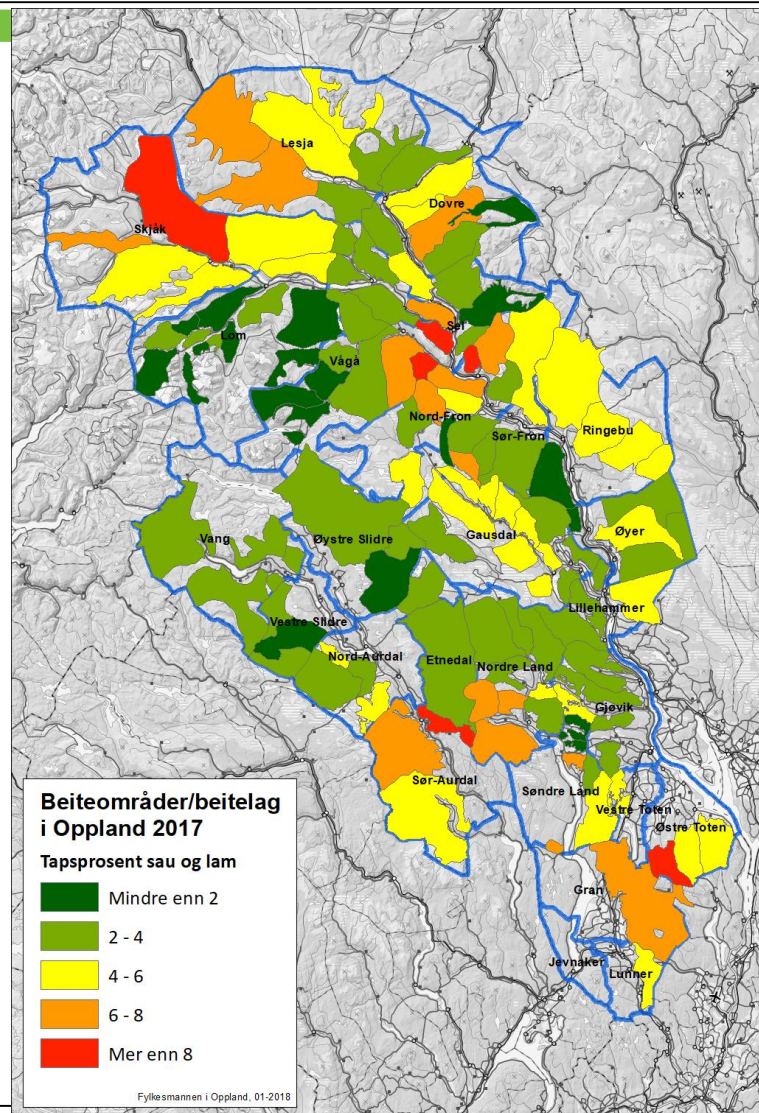
Tap 2017 i Oppland – 4,28 %

Kommuner med de største tap i 2017:

1. Gran 7,80 % (nr. 6 i 2016 – 4,95 %)
2. Sel 6,86 % (nr. 4 i 2016 – 5,15 %)
3. Østre Toten 6,38 % (nr. 12 i 2016 – 3,73 %)
4. Sør-Aurdal 6,06 % (nr. 2 i 2016 – 5,72 %)
5. Skjåk 5,80 % (nr. 10 i 2016 – 4,20 %)

Kommuner med de laveste tap i 2017

1. Lom 1,98 % (nr. 25 i 2016 – 2,45 %)
2. Øystre Slidre 2,18 % (nr. 20 i 2016 – 2,94)
3. Vågå 2,56 % (nr. 21 i 2016 – 2,68 %)
4. Vestre Slidre 2,84 % (nr. 25 i 2016 – 2,14 %)
5. Lillehammer 3,07 % (nr. 23 i 2016 – 2,48 %)

Fylkesmannen i Oppland

Oppland og FKT-midler

Siste 5 år har region 3/Oppland fått ei ramme på kr 4 800 000.

Roviltnemnda vedtar budsjett i mars – FMOP behandler søknader i april

Hovedposter:

1. kr. 2 000 000 til kommuner/beitelag og Oppland radiobjøllelag – her brukes midler til kadaverhundekvipasjer
2. Kr. 1 000 000 til prosjekter – effektiv lisensfelling jerv, gaupe-overvåking, kongeørnovervåking, lokale utviklingsprosjekt m.m.
3. Kr. 900 000 til akutte tiltak i beitesesongen
4. Kr. 900 000 til skadefelling

Fylkesmannen i Oppland

Kommuner/beitelag søker i hovedsak om følgende tiltak:

Tidlig nedsanking

Planlagt utvidet tilsyn med kadaverhund

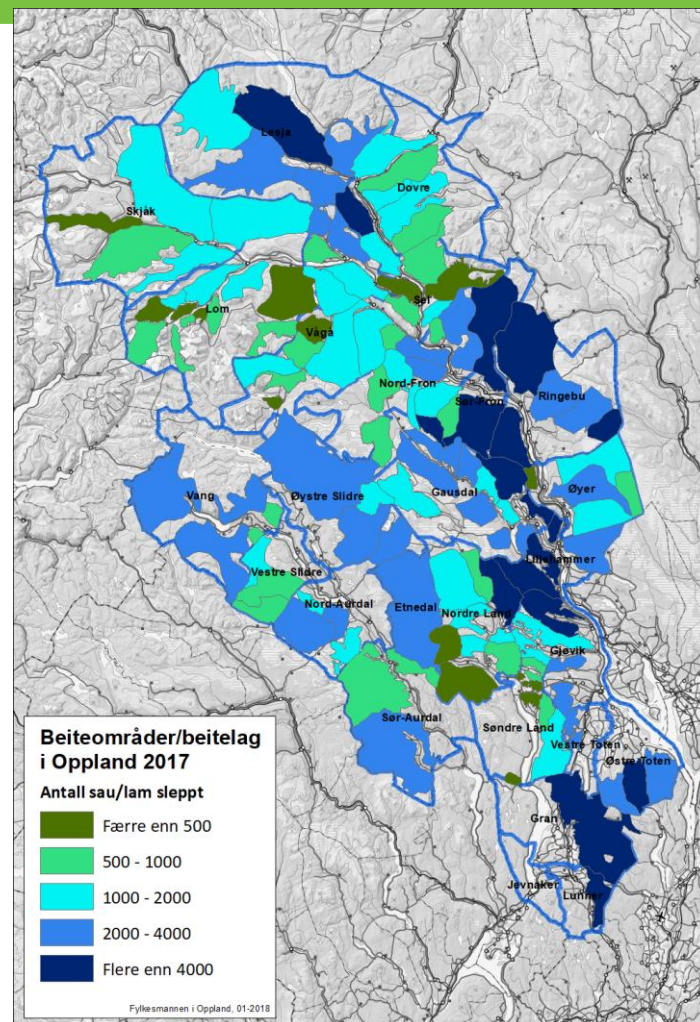
Akutt tilsyn med kadaverhund

Elektronisk overvåking – alt kanaliseres gjennom Oppland radiobjøllelag

Ellers – litt beredskapsareal, hjemmebeite/flytting, kurs for kadaverhund-ekvipasjer, bruk av GPS

Utfordring i beitefylket Oppland:

1. Stor beitenæring i hele fylket, store og gode utmarksressurser, lite innmarksareal, kort vekstsesong, mange fjellkommuner
2. Forskrift for FKT:
 - § 5 Tiltak med direkte tapsreducerende effekt – skille rovdyr og beitedyr i tid og rom, samt kombinasjonstiltak
 - § 6 tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget – *her er bruk av kadaverhunder viktig*

Fylkesmannen i Oppland

Erfaringer fra Oppland:

Lite skille av rovdyr/beitedyr i tid og rom

Unntak sommer 2017 – ulv på Toten/Hadeland

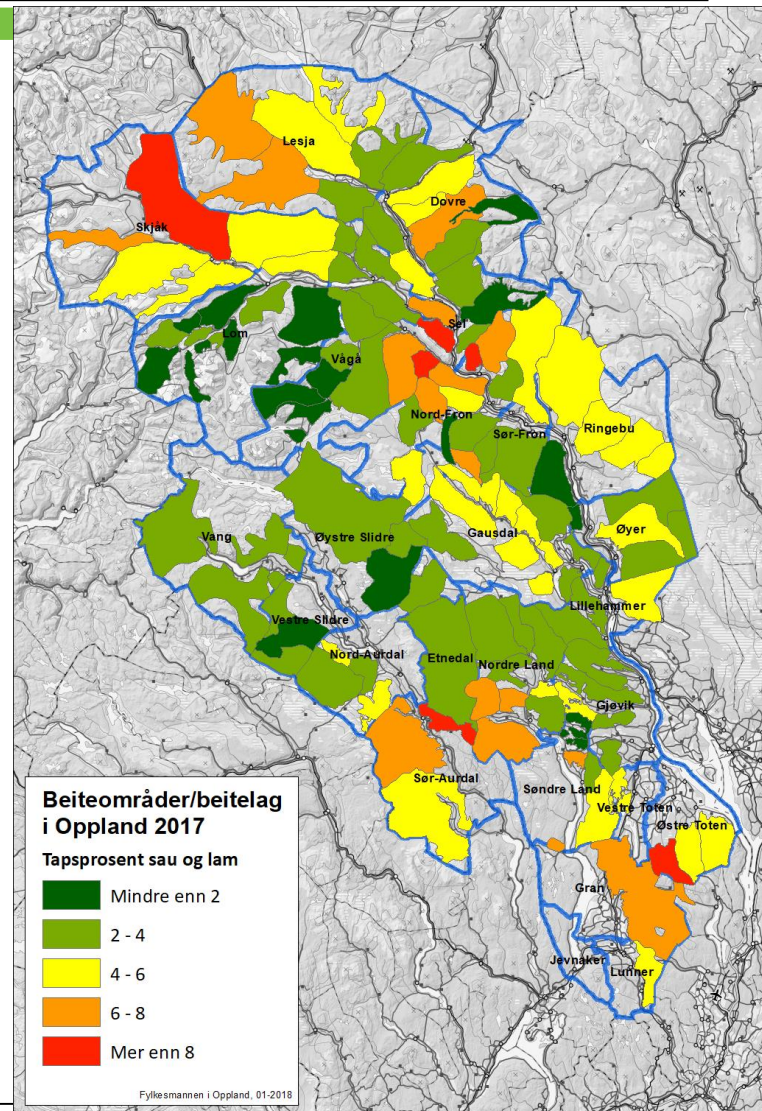
- første skader påvist 30. mai
- stopp av beiteslipp – flere uker/hele sommeren
- mange akutte tiltak – flytting av sau, hjemmebeite, intensivert bruk av kadaverhunder, mye ekstra tilsyn, mer bruk av radiobjeller m.m.
- Egen kompensasjonsordning – 152 søknader – kr. 13,8 mill utbetalt, herav 9 mill kompensasjon for utsatt slipp = skille i tid og rom

Normalt i Oppland – kombinasjonsløsninger –
mye tilsyn/beredskap/overvåking.

Siste år:

Færre områder med store tap – trenger mer kunnskap
om tapsårsaker – trenger kadaverhundekvipasjer

2017 -Miniprojekt i Sør-Aurdal med radiobjeller på 90 lam –
må kombineres med kadaverhundekvipasjer

Fylkesmannen i Oppland

Framtidsvisjon:

1. Mer og bedre kartlegging av tapsårsaker i beiteområder med mye tap og liten dokumentasjonsgrad
2. Ved akutte hendelser – kadaverhundekvipasjer er svært nødvendige – både mht dyrevelferd og effektiv skadefelling – må finne døde og skadde dyr raskt
3. Alle beitelag har tilsyn med kadaverhundekvipasjer
4. Alle regioner har beredskapsplaner med kadaverhundekvipasjer som kan bistå lokale beitelag ved akutte situasjoner

Fylkesmannen i Oppland
